

Brüsszel, 2017. május 19.
(OR. en)

9057/17

Intézményközi referenciaszám:
2016/0404 (COD)

COMPET 328
MI 400
ETS 38
DIGIT 132
SOC 329
EMPL 246
CONSOM 202
CODEC 785

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	8713/17 COMPET 282 MI 365 ETS 33 DIGIT 111 SOC 300 EMPL 225 CONSOM 168 CODEC 701
Biz. dok. sz.:	5281/1/17 REV 1 COMPET 22 MI 32 ETS 3 DIGIT 6 SOC 16 EMPL 12 CONSOM 11 CODEC 36 IA 7
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztől – Általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére a tárgyban szereplő javaslatnak az Állandó Képviselők Bizottsága 2017. május 10-i ülése nyomán készült szövegét.

Az elnökség szövegjavaslatait **félkövér aláhúzott** betűtípus, a kihagyásokat [...] jelöli.

Felkérjük a Tanácsot, hogy állapodjon meg a szöveggel kapcsolatos általános megközelítésről.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 46. cikkére, 53. cikke (1) bekezdésére és 62. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek részére való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

¹ HL C [...], [...], [...] o.

² HL C [...], [...], [...] o.

mivel:

- (1) A foglalkozás megválasztásának szabadsága alapvető jog. Az Európai Unió Alapjogi Chartája garantálja a foglalkozás megválasztásának szabadságát, valamint a vállalkozás szabadságát. A munkavállalók szabad mozgása, a letelepedés szabadsága, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadsága a belső piacra vonatkozóan a Szerződésben lefektetett alapvető elvek. A szabályozott szakmákhoz való hozzáférést szabályozó nemzeti szabályok ezért nem gördíthetnek indokolatlan és aránytalan akadályt ezen alapvető jogok gyakorlása elé.
- (2) A szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre vagy azok gyakorlására vonatkozó követelményeket harmonizáló, uniós jogszabályokban megállapított sajátos rendelkezések hiányában a tagállamok előjoga eldönteni, hogy – a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az arányosság elvének keretein belül – kívánnak-e egy adott szakmát szabályozni, és ha igen, milyen módon.
- (3) Az arányosság elve az uniós jog általános elveinek egyike. Az ítélkezési gyakorlatból³ következik, hogy a Szerződés által garantált alapvető szabadságok gyakorlását akadályozó vagy kevésbé vonzóvá tévő nemzeti intézkedéseknek négy feltételt kell teljesítenie: megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni őket; közérdekű célokkal kell indokolni őket; az intézkedéseknek alkalmasaknak kell lenniük az elérni kívánt cél megvalósítására; és nem mehetnek túl a cél eléréséhez szükséges mértéken.

³ C-55/94 sz. Reinhard Gebhard kontra Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano-ügy, 1995, ECR I, 4165. o.

- (4) A 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ arra kötelezte a tagállamokat, hogy értékeljék a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó követelményeik arányosságát, és tájékoztassák a Bizottságot ezen értékelések eredményeiről, elindítva az úgynevezett kölcsönös értékelési folyamatot. Ez a folyamat azt jelentette, hogy a tagállamoknak el kellett végeznie a területükön szabályozott valamennyi szakmára vonatkozó minden jogszabály átvilágítását.
- (5) A kölcsönös értékelési folyamat eredményei az illetékes nemzeti hatóságok által a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó követelmények arányosságának értékelése során alkalmazandó kritériumok tekintetében az egyértelműség hiányát tárták fel, valamint az ilyen intézkedések egyenetlen ellenőrzését a szabályozás minden szintjén. A belső piac felaprózódásának elkerülése, valamint egyes munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységek gyakorlásának megkezdése, illetve gyakorlása előtt álló akadályok felszámolása érdekében ezért szükség van arra, hogy uniós szinten létrehozzunk egy aránytalan intézkedések elfogadását megakadályozó közös megközelítést.
- (6) Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése című, 2015. október 28-i közleményében⁵ a Bizottság megállapította, hogy az arányossági értékeléshez olyan elemzési keretet kell elfogadni, amelyet a tagállamok akkor használhatnak, amikor a szakmák meglévő szabályozását felülvizsgálják, illetve amikor új szabályozást javasolnak.
- (7) Ezen irányelv a 2005/36/EK irányelv hatálya alá tartozó szabályozott szakmák körébe tartozó tevékenységekre vonatkozik. **Ezen irányelv alkalmazásában a „szabályozott szakma” kifejezés egyrészt a 2005/36/EK irányelvben meghatározott, meglévő szabályozott szakmákra, másrészt azokra a szakmákra utal, amelyeket a tagállamok oly módon kívánnak szabályozni, hogy azok a jövőben a „szabályozott szakma” fogalmának a 2005/36/EK irányelvben szereplő meghatározása alá fognak tartozni.** Ez az irányelv a 2005/36/EK irányelvet kiegészítve, és egy adott szabályozott szakmához való hozzáférésre, illetve annak gyakorlására vonatkozóan egy külön uniós jogi aktusban megállapított egyéb rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandó.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

⁵ COM(2015) 550 végleges.

- (7a) Az irányelvben előírt szabályokat alkalmazni kell a szabályozott szakmákhoz való hozzáférés, illetve azok gyakorlásának korlátozására vonatkozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetése vagy módosítása előtt. Nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá azok a rendelkezések, amelyek nem korlátozzák a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását, így például a képzések tartalmában végrehajtott szerkesztési változtatások vagy technikai kiigazítások.**
- (7b) Nem alkalmazandó az ezen irányelv különös rendelkezéseiben előírt arányossági értékelés, amennyiben a tagállamok adott szakmára vonatkozóan egy külön uniós jogi aktusban előírt szabályozáshoz kapcsolódó konkrét követelményeket ültetnek át. Ennek ellenére az irányelvben a nyomon követésre, a tájékoztatásra és az átláthatóságra vonatkozó követelményekkel kapcsolatban előírt rendelkezések továbbra is alkalmazandók.**
- (8) A tagállamoknak egy olyan közös keretszabályozásra kell tudniuk támaszkodni, amely világosan meghatározott jogi koncepciókon alapul egy szakma Unió-szerte különböző módokon való szabályozására vonatkozóan. Egy szakma szabályozásának számos módja van, például, hogy egy adott tevékenység gyakorlásának megkezdését, illetve gyakorlását egy bizonyos szakképesítés birtokosai számára tartják fenn. A nemzeti rendelkezések egy szakma gyakorlásának valamelyik módját is szabályozhatják, meghatározva a szakmai címek használatának a feltételeit.
- (9) Az indokolás és az arányosság bizonyításának terhe a tagállamokat terheli. A tagállamnak a szabályozás indokolásában felsorolt okokhoz az elfogadott intézkedés megfelelőségét és arányosságát alátámasztó elemzést, valamint az érveit alátámasztó konkrét bizonyítékokat kell mellékelnie, **figyelemmel az adott tagállam sajátos körülményeire. Az újonnan bevezetett vagy módosított rendelkezéseket kísérő anyagoknak kellően részletes magyarázatot kell tartalmazniuk ahhoz, hogy értékelni lehessen az arányosság elvének való megfelelést.**

- (10) Helyénvaló [...] **elfogadásuk után** figyelemmel kísérni a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó [...] **új vagy módosított** rendelkezések arányosságát. A szabályozott szakmák területén meglévő, korlátozó jellegű nemzeti jogszabályok arányossága felülvizsgálatának nemcsak az adott jogszabályoknak az elfogadásuk idején meghatározott célján kell alapulnia, hanem ezeknek a jogszabályoknak a hatásain is, amelyek az elfogadásukat követően értékelendők. A nemzeti jogszabályok arányosságának értékelését a **szabályozott szakma** területén a jogszabályok elfogadását követően történt fejlemények alapján kell elvégezni.
- (11) A tagállamoknak objektív és független módon, [...] **az objektív megállapításokat figyelembe véve** kell elvégezniük az arányossági értékeléseket, **az olyan esetekben is, amikor egy szakmát közvetve szabályoznak azáltal, hogy e jogkört egy bizonyos szakmai szervezetre ruházzák. A tagállamok bármely, általuk relevánsnak és véleményezésre képesnek ítélt szervezettől – akár a nemzeti jogalkotási folyamatban részt vevő meglévő szervezetektől is – kérhetnek véleményt.** [...] **Ez különösen fontos az olyan esetekben, amikor** [...] az értékelést olyan helyi hatóságok, szabályozó szervek vagy szakmai szervezetek **végzik** [...], amelyek a helyi körülmények jobb ismerete és különös ismereteik folytán bizonyos esetekben jobban meg tudják ítélni, hogy mi a közérdekű célok megvalósításának legjobb módja, **és** [...] amikor az említett hatóságok vagy szervezetek által hozott szakpolitikai döntések a meglévő gazdasági szereplőknek kedveznek az új piaci szereplők rovására.

(12) Amennyiben egyes munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységek gyakorlása megkezdésének, illetve gyakorlásának a feltétele – a tagállamok által közvetlenül vagy közvetve előírt – meghatározott szakmai képesítésekre vonatkozó egyes rendelkezéseknek való megfelelés, szükséges annak biztosítása, hogy az ilyen rendelkezéseket közérdekű célok indokolják, mint például a Szerződés szerinti ilyen célok, nevezetesen a közrend, a közbiztonság és a közegészség védelme, illetve a Bíróság ítélkezési gyakorlatában meghatározott, **és a jövőben esetlegesen tovább fejlődő**, közérdeken alapuló kényszerítő indokok. Fontos annak biztosítása, hogy a szabályozás intenzitásának meghatározása érdekében a közérdekű célokat megfelelően azonosítsák. Például, a közegészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében mozgásteret kell biztosítani a tagállamok számára a közegészség terén általuk biztosítani kívánt védelmi szint, illetve azon mód eldöntésére, ahogyan e védelmet meg szeretnék valósítani. Azt is szükséges tisztázni, hogy a Bíróság által elismert, közérdeken alapuló kényszerítő indokok többek között a következők: a társadalombiztosítási rendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzése; a fogyasztók, a szolgáltatások igénybevevői és a munkavállalók védelme; a megfelelő igazságszolgáltatás védelme; a kereskedelmi ügyletek méltányossága; a csalás elleni küzdelem, valamint az adócsalás és adókikerülés megelőzése; [...] **közlekedés**biztonság, a környezet és a városi környezet védelme; állategészségügy; szellemi tulajdon; a nemzeti történelmi és művészeti örökség megóvása és megőrzése; szociálpolitikai és kultúrpolitikai célok. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tisztán gazdasági okok, amelyeknek alapvetően protekcionista céljai vannak, valamint a tisztán adminisztratív okok – így például az ellenőrzések végrehajtása vagy statisztikák gyűjtése – nem minősülnek közérdeken alapuló kényszerítő indokoknak.

(12a) A tagállamok határoznak arról, hogy milyen szintű védelmet kívánnak biztosítani a közérdekű célok számára, és hogy ezt a szintet milyen módon tudják arányosan elérni. Az a tény, hogy az egyik tagállam kevésbé szigorú szabályokat ír elő, mint egy másik tagállam, nem jelenti azt, hogy ez utóbbi tagállam szabályai aránytalanok és ezért az uniós joggal összeegyeztethetetlenek lennének.

- (13) Amennyiben egy tagállam szabályozni kíván egy szakmát, illetőleg módosítani kívánja a meglévő szabályokat, figyelembe kell venni a kitűzött közérdekű célokhoz kapcsolódó kockázatok – különösen a fogyasztókat, a szakembereket, illetve a harmadik feleket érintő kockázatok – jellegét. Azt is szem előtt kell tartani, hogy a szakmai szolgáltatások terén általában információs aszimmetria áll fenn a fogyasztók és a szakemberek között. A szakemberek olyan magas szintű szaktudással bírnak, amellyel a fogyasztók esetleg nem rendelkeznek, ezért a fogyasztók nehezen tudják megítélni a számukra nyújtott szolgáltatások minőségét, **ami annak ellenére is előfordulhat, hogy a tudományos és technológiai fejlődés következtében potenciálisan csökken a szakemberek és a szolgáltatást igénybe vevők tájékozottsága közötti aszimmetria.**
- (14) Az arányosság követelményének való megfelelés érdekében az intézkedésnek alkalmasnak kell lennie a kitűzött cél megvalósítására. Egy intézkedés csak akkor tekinthető alkalmasnak a kitűzött cél megvalósítására, ha az hitelesen tükrözi az afeletti aggodalmat, hogy e célt koherens és szisztematikus módon valósítsák meg, például amennyiben az egyes tevékenységekkel kapcsolatos hasonló kockázatokot összehasonlítható módon kezelik, és amennyiben a szóban forgó korlátozások alóli bármely kivételt a kitűzött céllal összhangban alkalmaznak. Továbbá a nemzeti intézkedés hozzá kell, hogy járuljon a kitűzött cél eléréséhez, és ezért, amennyiben ez nincs hatással az indokolás okára, akkor nem tekinthető megfelelőnek.
- (15) A szakmai képesítéshez kapcsolódó követelményeket úgy kell tekinteni, hogy ezek csak akkor szükségesek, ha a meglévő intézkedések – mint például a fogyasztóvédelmi jogszabályok – nem tekinthetők alkalmasnak, illetve valóban hatékonyak a kitűzött cél elérésére.
- (16) A nemzeti hatóságok által figyelembe veendő elemek közül a következők bírnak a legnagyobb jelentőséggel: egy szakma által felölelt szakmai tevékenységek köre és a szükséges szakmai képesítés közötti kapcsolat; a feladatok bonyolultsága, különösen ami az elvárt képzés és tapasztalat szintjét, jellegét és időtartamát illeti; a szakmai képesítés több úton is megszerezhető-e; egy meghatározott szakmai képesítéssel rendelkező személyek számára fenntartott szakmai tevékenységek köre, és különösen, hogy a csak bizonyos szakembereknek fenntartott tevékenységek más szakemberekkel közösek-e; az autonómia mértéke egy szabályozott szakma gyakorlása során, és különösen, ha egy szabályozott szakmához kapcsolódó tevékenységeket egy megfelelően képzett szakember ellenőrzése és felelőssége mellett végeznek.

- (17) Amennyiben egy tagállam szabályoz egy szakmát, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a technológiai fejlődés csökkentheti a fogyasztók és a szakemberek közötti információs aszimmetriát. Tekintettel a gyors technológiai változásokra és a tudományos fejlődésre, a tevékenységek gyakorlásának megkezdésére vonatkozó követelmények aktualizálása különösen fontos lehet számos szakma esetében.
- (18) A [...] **tagállamoknak** megfelelően figyelembe kell venniük az intézkedés gazdasági hatását [...], különös tekintettel **a nyújtott szolgáltatás minőségére**, [...] a piaci verseny mértékére [...], továbbá figyelembe kell venniük a munkához való jogra, valamint a személyek és a szolgáltatások Unión belüli szabad mozgására gyakorolt hatást is. Ezen elemzés alapján a tagállamoknak meg kell bizonyosodniuk különösen arról, hogy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférés, illetve azok gyakorlása [...] korlátozásának mértéke arányos-e a kitűzött célok és a várt előnyök jelentőségével.
- (19) A tagállamoknak el kell végezniük a kérdéses nemzeti intézkedés, valamint azon alternatív és kevésbé korlátozó megoldások összehasonlítását, amelyek lehetővé tennék az azonos cél elérését, ugyanakkor kevesebb korlátozást írnának elő. Amennyiben az intézkedéseket a fogyasztóvédelemmel indokolják, és amennyiben a feltárt kockázatok a szakember és a fogyasztó közötti kapcsolatra korlátozódnak, anélkül hogy harmadik felekre hátrányos hatással lennének, a cél elérhető lenne az egyes tevékenységek bizonyos szakembereknek való fenntartásánál kevésbé korlátozó eszközökkel is [...]. [...].

(20) [...] **A tagállamoknak** el kell végezniük [...] a [...] **követelmény** elfogadása és végrehajtása körülményeinek **átfogó** értékelését, és meg kell vizsgálniuk különösen [...] a konkrét szakmai képesítésen túlmenően számos követelmény megszabásának **halmozott** hatását. Egyes tevékenységek gyakorlása megkezdésének, illetve gyakorlásának feltétele lehet bizonyos előírásoknak való megfelelés, úgy mint a szakmával összefüggő szervezeti kérdésekkel kapcsolatos szabályok, a kötelező tagság egy szakmai szervezetben, valamint az etikai, felügyeleti és felelősségi előírások. Ezért a **tagállamoknak** az **új vagy módosított** intézkedések [...] hatásának értékelésekor [...] **az említett intézkedéseknek** az egyéb meglévő követelményekkel – például a folyamatos szakmai továbbképzés, a kötelező kamarai tagság, a regisztrációs vagy engedélyezési rendszerek, a mennyiségi korlátozások, a meghatározott jogi formára és részesedésre vonatkozó követelmények, a területi korlátozások, a multidiszciplináris korlátozások, az összeférhetetlenségi szabályok, a biztosítási fedezetre vonatkozó követelmények, valamint a nyelvismeretre vonatkozó követelmények – **együttesen vett hatását is figyelembe kell venniük**, amennyiben ezek a meglévő követelmények az adott szakma gyakorlásához szükségesek. **Ennek során a nem módosított, már meglévő követelményekre vonatkozóan nem szükséges új arányossági értékelést végezni.** Egy tagállam által bevezetett intézkedés nem tekinthető a kitűzött cél eléréséhez szükségesnek, ha az lényegében megduplázza azokat a követelményeket, amelyeket más szabályok vagy eljárások keretében korábban már bevezettek.

(20a) A további követelmények bevezetése hozzáadott értéket jelenthet a közérdekű cél szempontjából, az pedig, hogy értékelni kell ezek együttes hatását, nem jelenti azt, hogy e követelmények aránytalanok lennének. Például a folyamatos szakmai továbbképzési követelmények biztosíthatják azt, hogy a szakemberek lépést tartsanak a fejlődéssel a szakterületükön, ugyanakkor elősegíthetik a különös kockázatokkal járó szakmák biztonságos gyakorlását is, amennyiben e szakmai továbbképzés kiterjed a műszaki, tudományos, szabályozási és etikai fejleményekre, valamint motivációval szolgál a szakemberek számára ahhoz, hogy részt vegyenek a szakmájukhoz kapcsolódó, egész életen át tartó tanulásban; emellett néhány olyan szakma esetében, ahol ez a közérdekű cél elérése szempontjából szükséges és célravezető, a kötelező kamarai tagság előírása helyénvalónak tekinthető a megfelelő felügyelet garantálásához.

(20b) Az ebben az irányelvben meghatározott arányossági kritériumok az új rendelkezések bevezetése vagy a már létező rendelkezések módosítása előtt végzett arányossági értékelés során a megfelelő mértékben és alapossággal alkalmazhatók. Az értékelés során alkalmazott mértéknek és alaposságnak arányban kell állnia a bevezetendő rendelkezés tartalmával és hatásával.

(21) A belső piac megfelelő működéséhez elengedhetetlen annak biztosítása, hogy a tagállamok tájékoztassák [...] az érdekképviselői szervezeteket vagy az egyéb releváns érdekelt feleket a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó új intézkedések bevezetése, **illetve a már létező intézkedések módosítása** előtt, és lehetőséget nyújtsanak számukra álláspontjuk ismertetésére.

(22) [...] **Annak érdekében, hogy ösztönözze a tagállamokat a szabályozott szakmákra vonatkozó megfelelő és rendszeresen frissített információk egymással való megosztására, a Bizottságnak elő kell segítenie** a legjobb gyakorlatok cseréjét **a tagállamok között, beleértve azt is, hogy a tagállamok konkrétan hogyan szabályoznak egy adott szakmát, és ez a szabályozás milyen hatásokkal jár.** [...].

- (23) Az átláthatóság fokozása és az összehasonlítható kritériumokon alapuló arányossági értékelések előmozdítása érdekében fontos, hogy a tagállamok által benyújtott információk könnyen hozzáférhetők legyenek a szabályozott szakmák adatbázisában, lehetővé téve valamennyi [...] **tagállam** számára észrevételek benyújtását.
- (24) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésnek, illetve azok gyakorlásának aránytalan korlátozásainak megszüntetését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és az intézkedés terjedelme miatt e cél uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv meghatározza a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy az azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetése, **illetve a meglévő rendelkezések módosítása** előtt elvégzendő arányossági értékelések lefolytatására vonatkozó közös jogi kerettel kapcsolatos szabályokat [...], azzal a céllal, hogy biztosítsa a belső piac megfelelő működését.

2. cikk

Hatály

- (1) Ezt az irányelvet a 2005/36/EK irányelv hatálya tartozó valamely szabályozott szakmához való hozzáférést, annak gyakorlását, illetve gyakorlásának valamelyik módját korlátozó, a tagállamok **törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseire** [...] kell alkalmazni, ideértve a szakmai címek használatát és az ilyen címen engedélyezett szakmai tevékenységeket is.
- (2) **Amennyiben a tagállamok** egy adott szakmára [...] vonatkozóan valamely külön uniós jogi aktusban [...] **részletezett** szabályozáshoz kapcsolódó konkrét **követelményeket ültetnek át**, [...] akkor ezen irányelv **4., 5. és 6. cikke – a 4. cikk (4) bekezdésének kivételével** – nem alkalmazandó. **A bekezdés nem alkalmazandó az uniós jogban meghatározott azon követelményekre, amelyek tekintetében a tagállamok dönthetnek az átültetés pontos módjáról.**

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a 2005/36/EK irányelv fogalommeghatározásait kell alkalmazni, **azzal, hogy a „szabályozott szakma” kifejezés alatt egyrészt a már létező szabályozott szakmákat, másrészt azokat a szakmákat kell érteni, amelyek szabályozását a tagállamok mérlegelik.**

Emellett az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „védett szakmai cím”: egy szakma szabályozásának olyan formája, ahol a cím valamely szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja során való használatának feltétele – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján, közvetlenül vagy közvetve – egy konkrét szakmai képesítés megléte az adott területen, és az adott cím nem megfelelő használatát szankciókkal [...] sújtják.

- b) „meghatározott szakembereknek fenntartott tevékenységek”: egy szakma szabályozásának olyan formája, ahol egy szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységekhez való hozzáférés – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján, közvetlenül vagy közvetve – egy szabályozott szakma gyakorlóinak számára van fenntartva, beleértve azt is, ha a tevékenységet más szabályozott szakmák is végezhetik.

4. cikk

Új intézkedések előzetes értékelése és nyomon követés

- (1) A tagállamok [...] a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, **illetve a meglévő rendelkezések módosítását** megelőzően **az ebben az irányelvben meghatározott szabályokkal összhangban arányossági értékelést végeznek** [...].
- (2) Az (1) bekezdésben említett bármely rendelkezéshez csatolni kell egy [...] olyan **magyarázatot**, amely lehetővé teszi az arányosság elvével való összhang megítélését.
- (3) Minőségi és – lehetőség szerint, amennyiben **releváns** – mennyiségi **módszerekkel** [...] kell alátámasztani azokat az okokat, amelyek miatt úgy vélik, hogy egy rendelkezés indokolt [...] és arányos, **figyelembe véve az adott tagállam sajátos körülményeit**.
- (4) A tagállamok [...] [...] figyelemmel kísérik a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó, **új vagy módosított** törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések arányosságát **azok elfogadását követően**, kellő tekintettel az érintett intézkedés elfogadása óta bekövetkezett bármely fejleményre.

- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett arányossági értékelést objektív és független módon végezzék el, [...] **figyelembe véve** [...] az **objektív észrevételeket**.

5. cikk

Közérdekű célokra alapuló indoklás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó azon törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyeket be kívánnak vezetni, illetőleg a hatályos rendelkezések tervezett módosításait közérdekű célok igazolják.
- (2) [...] A **tagállamok** különösen megvizsgálják, hogy az adott rendelkezések objektív módon igazolhatóak-e a közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok, illetve közérdeken alapuló kényszerítő indokok alapján, mint például a társadalombiztonsági rendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzése; a fogyasztók, a szolgáltatások igénybevevői és a munkavállalók védelme; a megfelelő igazságszolgáltatás védelme; a kereskedelmi ügyletek méltányossága; a csalás elleni küzdelem, valamint az adócsalás és az adókikerülés megelőzése; a [...] **közlekedés**biztonság; a környezet és a városi környezet védelme; az állategészségügy; a szellemi tulajdon; és a nemzeti történelmi és művészeti örökség megőrzése; szociálpolitikai és kultúrpolitikai célok.
- (3) A tisztán gazdasági jellegű indokok [...], illetve a tisztán adminisztratív okok nem minősülhetnek olyan közérdeken alapuló kényszerítő indoknak, melyek indokolnák a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésnek, illetve azok gyakorlásának korlátozását.

Arányosság

- (1) A tagállamok, mielőtt a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, szabályozási vagy közigazgatási rendelkezéseket vezetnének be, illetve a **meglévő** rendelkezéseket **módosítanak**, értékelik, hogy ezek a rendelkezések [...] alkalmasak-e az elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem lépik-e túl az adott cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (2) **Amikor a tagállamok értékelik** a rendelkezések szükségességét és arányosságát [...], [...] **az értékelés mértékének arányosnak kell lennie a rendelkezés tartalmával és hatásával**. [...]

A tagállamok a következőket veszik figyelembe:

- a) a kitűzött közérdekű célokhoz kapcsolódó kockázatok jellege, különösen a [...] **szolgáltatások igénybevevőit, köztük a fogyasztókat**, illetve a szakembereket vagy a harmadik feleket érintő kockázatok;
- b) a rendelkezés alkalmassága [...] a kitűzött cél megvalósítására [...];
- ba) a rendelkezés valóban következetesen és szisztematikusan tükrözi-e a kitűzött célt;**
- c) a rendelkezés szükségessége, és különösen, hogy a meglévő egyedi vagy általánosabb jellegű szabályok – mint például a termékbiztonsági vagy a fogyasztóvédelmi jogszabályok – nem elegendők-e a kitűzött cél megvédésére;

ca) az intézkedés gazdasági hatása, különös tekintettel a piaci verseny mértékére és a nyújtott szolgáltatások minőségére, valamint a személyek és a szolgáltatások Unión belüli szabad mozgására gyakorolt hatás;

cb) kevésbé korlátozó eszközök használatának lehetősége a közérdekű cél elérése érdekében; amennyiben a feltárt kockázatok a szakember és a fogyasztó közötti kapcsolatra korlátozódnak, anélkül hogy harmadik felekre hátrányos hatással lennének, a tagállamok értékelik mindenekelőtt azt, hogy a cél elérhető-e a tevékenységek meghatározott szakembereknek történő fenntartásán kívül más eszközökkel is;

cc) az új vagy módosított rendelkezések hatása a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó egyéb követelményekkel együtt, és különösen hogy az új vagy módosított rendelkezések az egyéb követelményekkel együtt hogyan járulnak hozzá és szükségesek-e ugyanezen közérdekű cél eléréséhez.

A tagállamok az alábbi elemeket is figyelembe veszik, ha azok a bevezetendő vagy a módosított rendelkezés szempontjából relevánsak:

- d) egy szakma által felölelt vagy annak fenntartott tevékenységek köre és a szükséges szakmai képesítés közötti **kapcsolat**;
- e) a feladatok komplexitása és a sajátos szakmai képesítés megléte közötti **kapcsolat**, különösen ami az elvárt képzés vagy tapasztalat szintjét, jellegét és időtartamát illeti [...];

ea) a szakmai képesítés más módokon való megszerzésének lehetősége;

- f) [...] a csak bizonyos szakembereknek fenntartott tevékenységek megoszthatók-e vagy sem más szakemberekkel, és miért;
 - g) az autonómia mértéke egy szabályozott szakma gyakorlása során, valamint a szervezeti és felügyeleti szabályok hatása a kitűzött cél megvalósítására, különösen ha egy szabályozott szakmához kapcsolódó tevékenységeket egy megfelelően képzett szakember ellenőrzése és felelőssége mellett végeznek;
 - h) a tudományos és technológiai fejlődés, amely **eredményesen** csökkentheti a szakemberek és a fogyasztók közötti információs aszimmetriát;
 - i) [...];
 - j) [...];
 - k) [...].
- (3) [...]

(4) A (2) bekezdés [...]cc) pontjának alkalmazásában [...] a **tagállamok** [...] az **új vagy módosított rendelkezésnek az egy vagy több** követelménnyel **együttesen vett** [...] hatását értékelik, **különös tekintettel az alábbiakra:**

a) meghatározott szakembereknek fenntartott tevékenységek [...];

aa) védett szakmai cím;

b) a folyamatos szakmai továbbképzési **kötelezettségre vonatkozó** követelmények;

c) a szakmával összefüggő szervezeti kérdésekre, a szakmai etikára és a felügyeletre vonatkozó szabályok;

d) kötelező kamarai tagság, illetve regisztrációs vagy engedélyezési rendszerek, különösen akkor, ha ezek a követelmények egy adott szakmai képesítés birtoklását is jelentik;

e) mennyiségi korlátozások, különösen a tevékenységek végzésére feljogosító engedélyek számát korlátozó, vagy az egy konkrét szakmai képesítéssel rendelkező alkalmazottak, vezetők, illetve képviselők minimális vagy maximális számát rögzítő követelmények;

f) meghatározott jogi formára vonatkozó követelmények, vagy egy vállalatban való részesedésre, illetve annak vezetésére vonatkozó követelmények, amennyiben ezek a követelmények közvetlenül kapcsolódnak a szabályozott szakma gyakorlásához;

g) területi korlátozások, [...] **beleértve** azt is, amikor a szakmát egy tagállam területének egyes részeiben eltérő módon szabályozzák;

h) a szabályozott szakma közösen vagy partnerségben való gyakorlását korlátozó követelmények, valamint összeférhetetlenségi szabályok;

i) a biztosítási fedezetre vagy a szakmai felelősséggel kapcsolatos egyéb egyéni vagy kollektív **védelem** formájára vonatkozó követelmények;

j) a nyelvismeretre vonatkozó követelmények, amennyiben ez a szakma gyakorlásához szükséges.

7. cikk

Az érdekelt felek tájékoztatása és bevonása

A tagállamok a megfelelő eszközök révén, a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, szabályozási vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, illetve a **meglévő** rendelkezések **módosítását** megelőzően **az információkat elérhetővé teszik** [...] a szolgáltatások igénybevevői, [...] valamint **más** érdekelt felek számára, **köztük azok részére is, akik nem** a szakma képviselői, és lehetőséget nyújtani számukra álláspontjuk ismertetésére. **Ehhez a tagállamok nemzeti eljárásokat alkalmazhatnak.**

8. cikk

*A **tagállamok** közötti információcsere*

- (1) Ezen irányelv hatékony alkalmazása érdekében [...] **a Bizottság elősegíti** a tagállamok [...] **közötti** [...] információcserét [...] az ezen irányelv által szabályozott kérdéseket illetően, [...] **valamint** konkrétan azzal kapcsolatban, hogy egy adott szakmát hogyan szabályoznak, illetve hogy **ez a** szabályozás [...] milyen hatásokkal jár.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az információ továbbításáért és fogadásáért felelős [...] **hatóságokról**.

9. cikk

Átláthatóság

- (1) **A tagállamok** [...] rögzítik a szabályozott szakmáknak a 2005/36/EK irányelv 59. cikkének (1) bekezdésében említett adatbázisában azon indokokat, amelyek alapján úgy vélik, hogy – az ezen irányelvnek megfelelően értékelt – rendelkezések indokoltak [...] és arányosak, és amelyekről a 2005/36/EK irányelv 59. cikkének (5) [...] bekezdése szerint tájékoztatják a Bizottságot, és ezt követően a Bizottság azokat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi, **kivéve ha az érintett tagállam kifejezetten kéri, hogy az indokokat ne hozzák nyilvánosságra.**
Minden ilyen kérést meg kell indokolni.
- (2) A tagállamok [...] észrevételeket nyújthatnak be a Bizottsághoz vagy azon tagállamhoz, amely a rendelkezéseket **bejelentette, a rendelkezéssel vagy azokkal az indokokkal kapcsolatban, amelyek alapján úgy vélik, hogy a rendelkezések indokoltak és arányosak.**

10. cikk

Felülvizsgálat

- (1) 2024. január 18. előtt, majd ezt követően ötévente a Bizottság jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé ezen irányelv végrehajtására és eredményességére vonatkozóan, beleértve – többek között – annak hatályát és hatékonyságát is.
- (2) Adott esetben az (1) bekezdésben említett jelentéshez mellékelni kell a vonatkozó javaslatokat.

11. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb **24 hónapon belül** megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [huszadik] napon lép hatályba.

13. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök